

Deddf Rheoleiddio ac Arolygu Gofal Cymdeithasol (Cymru) 2016

2016 dccc 2

RHAN 3

GOFAL CYMDEITHASOL CYMRU

Parhad Cyngor Gofal Cymru a'i ailenwi

67 Gofal Cymdeithasol Cymru

- (1) Mae adran 54 o [Ddeddf Safonau Gofal 2000 \(p.14\)](#) wedi ei diddymu.
- (2) Mae'r corff corfforaethol a elwir Cyngor Gofal Cymru a sefydlwyd gan yr adran honno i barhau i fodoli.
- (3) Ond mae wedi ei ailenwi, a'i enw yw Gofal Cymdeithasol Cymru (y cyfeirir ato yn y Ddeddf hon fel "GCC").
- (4) Mae Atodlen 2 yn gwneud darpariaeth bellach ynghylch GCC.

Gwybodaeth Cychwyn

- I1** A. 67 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler [a. 188\(1\)](#)
- I2** [A. 67](#) mewn grym ar 11.7.2016 at ddibenion penodedig gan [O.S. 2016/713](#), [ergl. 2](#)
- I3** [A. 67](#) mewn grym ar 3.4.2017 i'r graddau nad yw eisoes mewn grym gan [O.S. 2017/309](#), [ergl. 2\(b\)](#) (ynghyd ag [erglau. 3, 4, Atod.](#))

Amcanion GCC

68 Amcanion GCC

- (1) Prif amcan GCC wrth gyflawni ei swyddogaethau yw diogelu, hybu a chynnal diogelwch a llesiant y cyhoedd yng Nghymru.
- (2) Wrth gyflawni'r amcan hwnnw, rhaid i GCC arfer ei swyddogaethau gyda golwg ar hybu a chynnal—
 - (a) safonau uchel yn y ddarpariaeth o wasanaethau gofal a chymorth,
 - (b) safonau uchel o ymddygiad ac ymarfer ymhlith gweithwyr gofal cymdeithasol,
 - (c) safonau uchel o ran hyfforddi gweithwyr gofal cymdeithasol, a
 - (d) hyder y cyhoedd mewn gweithwyr gofal cymdeithasol.
- (3) Gweler adran 69 am ystyr “gwasanaethau gofal a chymorth” ac adran 79 am ystyr “gweithiwr gofal cymdeithasol”.

Gwybodaeth Cychwyn

- I4** A. 68 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 188(1)**
- I5** A. 68 mewn grym ar 11.7.2016 at ddibenion penodedig gan O.S. 2016/713, **ergl. 2**
- I6** A. 68 mewn grym ar 3.4.2017 i'r graddau nad yw eisoes mewn grym gan O.S. 2017/309, **ergl. 2(b)** (ynghyd ag **erglau. 3, 4, Atod.**)

Cyngor a chynhorthwy

69 Cyngor a chynhorthwy mewn perthynas â gwasanaethau gofal a chymorth

- (1) Caiff GCC roi cyngor neu gynhorthwy arall (gan gynnwys grantiau) i unrhyw berson sy'n darparu gwasanaeth gofal a chymorth at ddiben annog gwelliant yn y ddarpariaeth o'r gwasanaeth hwnnw.
- (2) Caiff GCC atodi unrhyw amodau i grant a roddir o dan is-adran (1) sy'n briodol yn ei farn ef.
- (3) Ystyr “gwasanaeth gofal a chymorth” yw—
 - (a) gwasanaeth rheoleiddiedig, neu
 - (b) unrhyw wasanaeth arall yng Nghymru sy'n ymwneud â'r ddarpariaeth o ofal a chymorth gan weithwyr gofal cymdeithasol.
- (4) Gweler adran 2 am ystyr “gwasanaeth rheoleiddiedig” ac adran 3 am ystyr “gofal a chymorth”.

Gwybodaeth Cychwyn

- I7** A. 69 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 188(1)**
- I8** A. 69 mewn grym ar 3.4.2017 gan O.S. 2017/309, **ergl. 2(b)** (ynghyd ag **erglau. 3, 4, Atod.**)

Newidiadau i ddeddfwriaeth: Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar gyfer y Deddf Rheoleiddio ac Arolygu Gofal Cymdeithasol (Cymru) 2016, RHAN 3. (See end of Document for details)

70 Astudiaethau o ran darbodaeth, effeithlonrwydd etc.

Caiff GCC hybu neu gynnal astudiaethau cymharol neu astudiaethau eraill sydd wedi eu dylunio er mwyn ei alluogi i wneud argymhellion o dan adran 69 ar gyfer gwella darbodaeth, effeithlonrwydd ac effeithiolrwydd yn y ddarpariaeth o wasanaeth gofal a chymorth.

Gwybodaeth Cychwyn

- I9** A. 70 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 188(1)**
I10 A. 70 mewn grym ar 3.4.2017 gan O.S. 2017/309, **ergl. 2(b)** (ynghyd ag **erglau. 3, 4, Atod.**)

Ymgysylltu â'r cyhoedd etc.

71 Ymgysylltu â'r cyhoedd a gweithwyr gofal cymdeithasol

- (1) Rhaid i GCC—
(a) rhoi gwybodaeth am GCC a'r arferiad o'i swyddogaethau ar gael i—
(i) y cyhoedd, a
(ii) gweithwyr gofal cymdeithasol;
(b) llunio a chyhoeddi datganiad o'i bolisi mewn cysylltiad â chynnwys y cyhoedd a gweithwyr gofal cymdeithasol yn yr arferiad o'r swyddogaethau hynny (pa un ai drwy ymgynghoriad neu drwy ddulliau eraill).
- (2) O ran GCC—
(a) caiff ddiwygio ei ddatganiad polisi a rhaid iddo gyhoeddi'r datganiad diwygiedig, neu
(b) caiff gyhoeddi datganiad polisi newydd.
- (3) Rhaid i GCC roi sylw i'r datganiad polisi diweddaraf a gyhoeddwyd o dan yr adran hon wrth arfer ei swyddogaethau.

Gwybodaeth Cychwyn

- I11** A. 71 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 188(1)**
I12 A. 71 mewn grym ar 3.4.2017 gan O.S. 2017/309, **ergl. 2(b)** (ynghyd ag **erglau. 3, 4, Atod.**)

Polisi mewn cysylltiad â dwyn achosion troseddol

72 Datganiad polisi mewn cysylltiad â dwyn achosion troseddol

- (1) Rhaid i GCC lunio a chyhoeddi datganiad o'i bolisi mewn cysylltiad â dwyn achosion troseddol ganddo.
- (2) Caiff GCC—
(a) diwygio ei ddatganiad polisi a chyhoeddi'r datganiad diwygiedig, neu
(b) cyhoeddi datganiad polisi newydd.
- (3) Rhaid i GCC roi sylw i'r datganiad polisi diweddaraf a gyhoeddwyd o dan yr adran hon wrth arfer ei swyddogaethau.

Newidiadau i ddeddfwriaeth: Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar gyfer y Ddeddf Rheoleiddio ac Arolygu Gofal Cymdeithasol (Cymru) 2016, RHAN 3. (See end of Document for details)

Gwybodaeth Cychwyn

- I13** A. 72 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 188(1)**
I14 A. 72 mewn grym ar 3.4.2017 gan **O.S. 2017/309, ergl. 2(b)** (ynghyd ag **erglau. 3, 4, Atod.**)

Rheolau a wneir gan GCC o dan y Ddeddf hon

73 Rheolau: cyffredinol

- (1) Rhaid i unrhyw bŵer a roddir i GCC gan neu o dan y Ddeddf hon i wneud rheolau gael ei arfer yn ysgrifenedig drwy offeryn.
- (2) Rhaid i offeryn sy'n cynnwys rheolau bennu'r ddarpariaeth y gwneir y rheolau odani.
- (3) I'r graddau nad yw offeryn sy'n cynnwys rheolau yn cydymffurfio ag is-adran (2) mae'n ddi-rym.
- (4) Caniateir i unrhyw bŵer sydd gan GCC i wneud rheolau a roddir gan neu o dan y Ddeddf hon gael ei arfer—
 - (a) er mwyn gwneud darpariaeth wahanol at ddibenion gwahanol;
 - (b) er mwyn gwneud darpariaeth gysylltiedig, atodol, ganlyniadol a throsiannol.
- (5) Rhaid i GCC—
 - (a) cyhoeddi rheolau a wneir ganddo, a
 - (b) sicrhau bod y rheolau ar gael yn gyhoeddus hyd nes y byddant yn peidio â chael effaith.
- (6) Caiff GCC godi ffi am ddarparu i berson gopi o'r rheolau a wneir ganddo.

Gwybodaeth Cychwyn

- I15** A. 73 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 188(1)**
I16 A. 73(1)(2) mewn grym ar 11.7.2016 at ddibenion penodedig gan **O.S. 2016/713, ergl. 2**
I17 A. 73(1)(2) mewn grym ar 3.4.2017 i'r graddau nad yw eisoes mewn grym gan **O.S. 2017/309, ergl. 2(b)** (ynghyd ag **erglau. 3, 4, Atod.**)
I18 A. 73(3)-(6) mewn grym ar 3.4.2017 gan **O.S. 2017/309, ergl. 2(b)** (ynghyd ag **erglau. 3, 4, Atod.**)

74 Rheolau: ffioedd

- (1) Caiff GCC drwy reolau wneud darpariaeth ar gyfer talu ffioedd i GCC mewn cysylltiad â chyflawni swyddogaethau gan—
 - (a) GCC;
 - (b) y cofrestrydd (gweler adran 81).
- (2) Yn benodol, caiff y rheolau wneud darpariaeth ar gyfer talu ffioedd mewn cysylltiad ag—
 - (a) darparu cyngor neu gynhorthwy arall o dan adran 69;
 - (b) cofrestru yn y gofrestr (gweler Rhan 4);

Newidiadau i ddeddfwriaeth: Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar gyfer y Deddf Rheoleiddio ac Arolygu Gofal Cymdeithasol (Cymru) 2016, RHAN 3. (See end of Document for details)

- (c) cymeradwyo cyrsiau o dan adran 114 (cymeradwyo cyrsiau i bersonau sy'n weithwyr gofal cymdeithasol neu sy'n dymuno dod yn weithwyr gofal cymdeithasol);
- (d) darparu hyfforddiant o dan adran 116 (hyfforddiant a ddarperir neu a sicreir gan GCC);
- (e) darparu copïau o godau ymarfer neu gopïau o'r gofrestr neu ddarnau ohoni.

^{F1}(3)

Diwygiadau Testunol

F1 A. 74(3) wedi ei hepgor (31.12.2020) yn rhinwedd [Rheoliadau Rheoleiddio ac Arolygu Gofal Cymdeithasol \(Cymwysterau\) \(Cymru\) \(Diwygio\) \(Ymadael â'r UE\) 2019 \(O.S. 2019/761\)](#), rhlau. 1(2), 4 (ynghyd â rhlau. 15A-19) (as diwygio gan [O.S. 2020/1626](#), rhlau. 1(2), 6-13); 2020 c. 1, Atod. 5 para. 1(1)

Gwybodaeth Cychwyn

I19 A. 74 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler [a. 188\(1\)](#)

I20 A. 74 mewn grym ar 3.4.2017 gan [O.S. 2017/309](#), [erogl. 2\(b\)](#) (ynghyd ag [erglau. 3, 4](#), Atod.)

Ymgynghori cyn gwneud rheolau etc.

75 Ymgynghori cyn gwneud rheolau etc.

- (1) Rhaid i GCC gydymffurfio â gofynion is-adran (2)—
 - (a) cyn gwneud unrhyw reolau o dan y Ddeddf hon;
 - (b) cyn cyhoeddi cod ymarfer o dan adran 112 (codau sy'n pennu'r safonau ymddygiad a ddisgwylir oddi wrth weithwyr gofal cymdeithasol a'u cyflogwyr);
 - (c) cyn cyhoeddi canllawiau o dan adran 162 (canllawiau i baneli addasrwydd i ymarfer a phaneli gorchmynion interim mewn cysylltiad ag achosion o dan Ran 6),
oni bai bod is-adran (3) yn gymwys.
- (2) Cyn gwneud y rheolau neu gyhoeddi'r cod neu ganllawiau rhaid i GCC—
 - (a) cyhoeddi drafft o'r rheolau, cod neu ganllawiau arfaethedig yn ogystal ag—
 - (i) esboniad o ddiben y rheolau, cod neu ganllawiau arfaethedig a chrynodeb o effaith fwriadedig y rheolau, cod neu ganllawiau arfaethedig;
 - (ii) hysbysiad sy'n pennu'r cyfnod ar gyfer caniatáu i sylwadau gael eu cyflwyno i GCC ynghylch y cynnig, a
 - (b) cymryd camau rhesymol i roi hysbysiad o'r cynnig a'r cyfnod ar gyfer cyflwyno sylwadau i—
 - (i) gweithwyr gofal cymdeithasol y mae GCC yn meddwl y gall y cynnig effeithio arnynt,
 - (ii) Gweinidogion Cymru, a
 - (iii) unrhyw bersonau eraill sy'n briodol ym marn GCC.
- (3) Mae'r is-adran hon yn gymwys os yw GCC—

Newidiadau i ddeddfwriaeth: Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar gyfer y Deddf Rheoleiddio ac Arolygu Gofal Cymdeithasol (Cymru) 2016, RHAN 3. (See end of Document for details)

- (a) wedi ei fodloni bod natur y rheolau, cod neu ganllawiau arfaethedig o'r fath fel y byddai ymgynghori yn amhriodol neu'n anghymesur, a
 - (b) wedi cael cytundeb Gweinidogion Cymru i fwrw ymlaen heb ymgynghori.
- (4) Nid yw adran 184 (cyflwyno dogfennau etc.) yn gymwys i unrhyw beth a wneir gan GCC o dan is-adran (2).

Gwybodaeth Cychwyn

- I21** A. 75 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 188(1)**
- I22** A. 75 mewn grym ar 11.7.2016 at ddibenion penodedig gan O.S. 2016/713, **ergl. 2**
- I23** A. 75 mewn grym ar 3.4.2017 i'r graddau nad yw eisoes mewn grym gan O.S. 2017/309, **ergl. 2(b)** (ynghyd ag **erglau. 3, 4, Atod.**)

Canllawiau a chyfarwyddydau

76 Canllawiau

- (1) Wrth arfer ei swyddogaethau rhaid i GCC roi sylw i unrhyw ganllawiau a roddir iddo gan Weinidogion Cymru.
- (2) Rhaid i Weinidogion Cymru gyhoeddi unrhyw ganllawiau a roddant i GCC.

Gwybodaeth Cychwyn

- I24** A. 76 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 188(1)**
- I25** A. 76 mewn grym ar 3.4.2017 gan O.S. 2017/309, **ergl. 2(b)** (ynghyd ag **erglau. 3, 4, Atod.**)

77 Cyfarwyddydau

- (1) Wrth arfer ei swyddogaethau rhaid i GCC gydymffurfio ag unrhyw gyfarwyddydau a roddir iddo gan Weinidogion Cymru.
- (2) O ran cyfarwyddyd—
 - (a) rhaid iddo fod yn ysgrifenedig;
 - (b) caniateir iddo gael ei amrywio neu ei ddirymu drwy gyfarwyddyd dilynol.

Gwybodaeth Cychwyn

- I26** A. 77 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 188(1)**
- I27** A. 77 mewn grym ar 3.4.2017 gan O.S. 2017/309, **ergl. 2(b)** (ynghyd ag **erglau. 3, 4, Atod.**)

Pwerau diofyn Gweinidogion Cymru

78 Pwerau diofyn Gweinidogion Cymru

- (1) Mae'r pwerau a roddir gan yr adran hon yn arferadwy gan Weinidogion Cymru os ydynt wedi eu bodloni bod GCC—

Newidiadau i ddeddfwriaeth: Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar gyfer y Deddf Rheoleiddio ac Arolygu Gofal Cymdeithasol (Cymru) 2016, RHAN 3. (See end of Document for details)

- (a) wedi methu heb esgus rhesymol â chyflawni unrhyw un neu ragor o'i swyddogaethau, neu
 - (b) wrth gyflawni unrhyw un neu ragor o'i swyddogaethau, wedi methu heb esgus rhesymol â chydymffurfio ag unrhyw gyfarwyddydau a roddir gan Weinidogion Cymru o dan adran 77 mewn perthynas â'r swyddogaethau hynny.
- (2) Caiff Gweinidogion Cymru—
- (a) cyhoeddi datganiad sy'n datgan bod GCC wedi methu, a
 - (b) cyfarwyddo GCC i gyflawni unrhyw un neu ragor o'i swyddogaethau, mewn unrhyw fodd ac o fewn unrhyw gyfnod neu gyfnodau, a bennir yn y cyfarwyddyd.
- (3) Os yw GCC yn methu â chydymffurfio â chyfarwyddyd a roddir o dan is-adran (2)(b), caiff Gweinidogion Cymru—
- (a) cyflawni'r swyddogaethau y mae'r cyfarwyddyd yn ymwneud â hwy eu hunain, neu
 - (b) gwneud trefniadau i unrhyw berson arall gyflawni'r swyddogaethau hynny ar eu rhan.
- (4) O ran cyfarwyddyd o dan is-adran (2)(b)—
- (a) rhaid iddo fod yn ysgrifenedig;
 - (b) caniateir iddo gael ei amrywio neu ei ddirymu drwy gyfarwyddyd dilynol.

Gwybodaeth Cychwyn

I28 A. 78 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 188(1)**

I29 A. 78 mewn grym ar 3.4.2017 gan O.S. 2017/309, **ergl. 2(b)** (ynghyd ag **erglau. 3, 4, Atod.**)

Newidiadau i ddeddfwriaeth:

Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar gyfer y Deddf Rheoleiddio ac Arolygu Gofal Cymdeithasol (Cymru) 2016, RHAN 3.